

Latweeschu Awises.

No. 13.

Dreschdeena, tann 29. Merzā (10. Aprilī).

1867.

Latw. awises līdz ar bāsn. un ūkohl. finnabm māksla par gaddu i rubl. f., par pusgaddu 60 kār. f.; — kas Latw. awisebm grīb atsuhīti kādus rakstus waj finnas, lai tohs nodohd **Nīhgā** pēc „Dr. Buchholz, gr. Alexander-Straße Nr. 18“ un arri vee **Daniel Minus**, lāku eelā; **Jelgawā** waj pēc Janīschewski Latv. awisebu nammā, waj pēc „Pastor Kupffer, kātholische Straße Nr. 19“; — jeb lai pascham Latv. awisebu rakstītajam atsuhīt ar to adreissi: „Pastor Vierbuss, Schloß Pastorat bei Riga.“ Latw. awises warr apstellebi waj pēc augšā minneteem fungēem, waj arri pēc wisseem mahzītajeem, ūkohlmeistereem, vagasta-teesahym, kas wissi šē teel lubgti us preefschu to isoarriht, kā līdz šim. Kas apstellehs 24 eksemplarus, tas veļi weenu eksemplaru dabbuhs kārti bes māksas.

Rāhditajs: Waldibas pawehle. Politikas pahrsflats. Da-
schadas finnas. Samalts gipsē. Jauna Wahzu zeitunga.
Meita bāsnizā. Pehrņaja 1866ta gadda ardeewas. Pa-
dohmi. Pasazzina. Wīšjaunokahs finnas. Atbildas.
Sluddinashanas.

Waldibas pawehle.

Baltisku guberniju generalgubernatora fungs tannī
6. Merzā ūk. g. ar Nr. 473 kursemmes gubernijas
walditajam tā raksta:

Peterburgas Latweeschu Ewangeliķas bāsnizas-
draudses preefschnieki weenā luhgšanas grahmata, ko pēc gwardijas-pulku un Peterburgas karra-spēhka
aprinka waldishanas nodewuſchi, irr iſſtahſtijuschi, ka
pēc ūkīhs bāsnizas rohnahs biblioteka (grahmatu-krah-
jums), kas tohp uſturreta zaur tāhm dahwanahm, ko
draudses lohzeķi māksla par to, ka winneem brihw
tāhs grahmatas bruhkeht. Kad nu ar to naudu, kas
tāhdā wihsē eenahk, newarr iſtikt, tadehk ka draudses
lohzeķu leela daska irr saldati no ta karra-spēhka, kas
Peterburgā eekohrtelehts: — tad draudses preefschnieki
luhds, lai ta waldishana peepalihs wairoht bibliote-
kas naudas-eenahkumus, ka lai jaunas grahmatas
warretu eegahdaht, kas katram saldatam derrigas un
waijadsgas. Ta waldishana, kam tabdi eenahkumi
nau rohkās, ar kahdeem ūkī luhgšanu warretu pē-
pildiht, generalgubernatora fungam par to leetu sianu

dohd, luhgāma, lai generalgubernatora ekfellenze ta-
tabbad nahkoht palihgā, ka no teem Luttera tizzibas
saldateem, kas Peterburgā, ta leelaka daska nahk no
Baltiskahm gubernijahm.

Kursemmes gubernijas preefschnieks wisseem to
dohd finnaht, laudis turklahk usaizinadams, lai zaur
dahwanahm augšā minnetu leetu palihdsetu west us
preefschu. Dahwanas taps pretinemtas, ka pēc pil-
fehtu- un semmes-polizejas waldibahm, kam reisā par
to leetu preefschraksti irr dohti, tā arri pascha guberni-
tora kanzelejā.

Jelgawā, tann 13. Merzā 1867.

Parafstijis: gubernators J. v. Brevern.

Līhdsparafstijis: kanzelejas walditajs G. v. Rummel.

Par norāstu galvo: wezzakajs kanzelejas-direktora
palihgs J. Buddē.

Politikas pahrsflats.

Starp Pruhſchu, Frantschu un Belgiefchu
rohbelshahm eesprauſts, paschā widdū starp Reines
un Maafes uppehm rohnahs mās semmes stuhritis,
46½ □ juhdses leels, ar 206,574 eedſhwotajeem,
Luksemburgas leelherzoga walsts, kas no 1815.
gadda pederr Hollandijas fehnineem. Kalnaina
semmite ar fillu un kopleem meiſcheem apļlahta, sem-

kohpibai gan nederriga, turprettim jo baggata ar leeleem lohpeem, aitahm un brangeem firgeem, arri jo leelu andeli dsenn ar dselsi un akmīns-ohglehm, ko isrohk no Ardennu kalneem. Pirms wehl Ciropas leelvaldineeki Hollandijas kēhninam apgalwojuschi, ka Luksemburgu winnam neweens ar warru nedrihkfst atnemt, Bruhfchi jau tannī 31. Merzā 1815 ar Hollandiju derribu bij salihkūschi par to, ka Bruhfchu kēhninam brihw, Luksemburgas apwalneetā pilsehtā (krepostā) eezelt gubernatoru un kummandantu un eelikta karaspēhku; ihpaschi wehl nolikts, ka garnisones weena dallas tik buhshoht buht Hollandeschī un trihs dallas Bruhfchi. Lihds pehrnajam gaddam Luksemburga arri pederreja pee Wahzsemmes fabeedrotahm walshym un Hollandijas kēhnisch, ka Luksemburgas leelherzogs arri sawam suhtitam arween' Frankfurte likka lihdsrunnahnt un lihdspreest par Wahzsemmes leetahm. Kad zaur pehrno karru Wahzsemmes heedriba tikka ispohstita un kad Bruhfchi jaunu Seemel-Wahzsemmes beedribu eetaisija tik ween ar tahm Wahzsemmes walshym, kas Maines uppes seemelos, tad Bisimarks fazzija, ka Luksemburgu ar warru pee schihs jaunas beedribas negribboht peespeest, un lihds schim tahs leetas ta wehl stahveja, ka nesinnaja, kas tad nu ihsti ar Luksemburgu notikschoht. Tē us reis, ka sibbins no gaischahm, skaidrahm debbefahm ta finna zellahs: Napoleōns Luksemburgu par naudu no Hollandijas kēhnina Wilhelma gribboht no-pirk, un andele jau effoht ta kā salihkta. Luksemburgeschi, ais behdahm effoht kā nokauti, jo paschi no Wahzu tautas, lihds schim arween' ar Wahzsemme bij fabeedroti un wehl zerreja peetikt pee jaunas Seemel-Wahzsemmes beedribas, — — — tē nabadsneem us reis par naudu buhs tapt pahrochteem Frantschu rohkās. Weens Frantschu leisara atjutants taggad braukajoht pa Luksemburgu un tur laudis gribboht peerunnaht, lai paschi kriptoht us Frantschu pussi. Bruhfchu kummandants ihfi un struppi wiffahm teesahm lizzis teikt, lai sargahs, un Bisimarks tuhliht wehl kahdus pahri tuhliostochus saldatus us Luksemburgu effoht aissuhlijis. Zittas Wahzsemmes awises raksta, ka Bisimarks Napoleōnam lizzis teikt, ka Bruhfchi schai andelei nebuhschoht runnahnt pretti, ja Luksemburgas kreposts tiktis isahdihts un Hollandijas kēhnisch Bruhfcheem atdohschoht to krepostu Ma strikt un kahdu labbu semmes gabbalu. Starp Berlinēs, Parisēs un Haages taggad deenahm un naaktihm skreenoht ar grahmatahm, un kad Bisimarks gribb pildiht sawu pehrnu sohlichanohs, ka Franzmannim neweenu Wahzsemmes skursteni ne-atdohschoht (skatt. Lat. aw. Nr. 1), tad waribuhrt jo ahtri Wahzsemme ar Frantscheem dabuhs runnahnt zaur zindaddatahm. **Austrija** nu

rahdahs atpuhtuſees no tahs fabihfchanahs par Bruhfchu derribu ar Baieri un Wirtēbergu, kas wisseem nefagaidita nezik ilgi atpakkal isfluddinata; nu Austreeschi us reis' arri Bruhfchu un Italeeschu draudisbi sahk melleht. Arri rahdahs, ka Beemijas jaun' zeltee walsts-weetneeki waldibai tahdi leeli prettineeki wairis nebuhs, kahdi tee bij, ko leisars aissuhija mahjās. **Bruhfchu** wezzajs kēhnisch, tannī 22. Merzā 70 gaddus wezs palizzis, parlamenta preekschneekeem, us labbas laimes wehleschanu pee kēhnina atnahkuſcheem, usdewis, lai wisseem parlamenta lohzelkeem kēhnina pateizibu par to atsafkoht, ka parlamentam tee darbi tik brangi schkirrotees un ka parlements ar labbu prahlu us to dsennotees, Seemel-Wahzsemmes beedribu apstiprinah un jaunojs likkunus apspreest. Tad arri kēhnisch saweem ministereem par to no sirds pateizibas dewis, ka schee labbas un launās deenās winnam bijuschi tik ustizzigi palihgi. Pehrnajā gaddā leelas leetas effoht isdarrijuchi, ta druwa, ta falkoht, effoht usplehsta ar dsenses arklu; nu ta effoht ja-ezze, ja-apsehj un wissadā wiſe jakohpj, lai augli warretu gattawotees wissai Wahzsemmei par labbu. Tas effoht gan preezigs darbs, bet arri gruhts darbs, un tad winsch pee schi darba ar pateizigu ustizzigbu zerrejoht us saweem ministereem, kas, gruhts laikos pahrbauditi, pastahwejuschi. Kēhnisch sawam Deewam no sirds buhshoht pateiktees, ja winnam buhtu nowehlejis redseht ta jauna darba auglus. Bet leelakas leetas par tahm, ko zaur Deewa schehlastibu pehrn' peesihwojis un mantojis, winnam wairs ne-effoht gaidamas. Tā tad wezzajs kēhnisch sawā peedsimchanas deenā sawam Deewam gohdu dewis, ka kristigam zilwelam peenahkahs. **Italijas** kēhnisch Bisimarkam leelas gohda-sihmes suhtijis un turklaht winnam mihligas grahmatas rakstijis. Rahdahs, ka ministerim Nikasoljam tak warribuhrt isdohsees walsts-weetneeki daschadus padohmus islihdīnaht un winnus pee ta peedabbuht, ka zik nezik weenprahrti peepalihds meerā atschikt laizigu waldibu no garrigahm leetahm, tā ka us preekschu Italijā pateesiga tizzibas brihwiba warretu selt un ka walsts waldibas leetas tur wairs neteek jaukas ar basnizas leetahm. Pahwests taggad arri Italijai labbaku prahlu fahzis rāhdīt zaur to, tā to zolli (muitu) nozehlis, ko lihds schim no wiffahm prezehzm likka nemt, ko no weenas Italijas pusses zaur pahwesta rohbeschahm tik iswedda zauri us oħtru Italijas pussi. **Frantschu** leisars un krohnamantineeks gan abbee nu atkal effoht pee labbakas weshelis, bet wissas leetas Franzija wehl eet atpakkal. Tee lautini, kas zitreib Mekslai naudu aissleeneja, kad Frantschu karek-spehls tur aissahja, taggad sawu naudu atprassa un tomehr nesinn,

fur winnu atpräffigt; winni tik' talabb' ween Mekslai-
fawu naudu bij uszissejuschi, ka Napoleöns pats Mak-
similianam wehleja aissnemt to naudu Parise. Nu
Frantschi no Mekslas ahrā un Napoleöns fakka, ka
wiaſch nebuht galvineeks ne-effoht par Mekslas par-
radeem. Par to nu laudis brehz. Atkal Frantschu
waldibai dauds behdas nahk no ta, ka arween' wairahk
un wairahk darba-wihri, kas strahda fabrikös, no
darba fahk atlahptees talabb', ka leelaku lohni gribb.
Par Napoleöna nodohmatu karra-spehla pahrtaiſi-
ſchanu arri wiſſi laudis brehz, un beidsoht starp lee-
leem un maseem Eiropas waldnekeem winnam arri
wairs nau draugu. **Turkeem** Bruhſchi taggad
ſtahjotees wiſſu ar padohmu, lai jel weenreis affins-
iſleefschani nobeidscht un lai Rändiju atdohdoht Gree-
keem. Kreewu, Auſtreſch u n Frantschu
waldibas arri to paſchu padohmu dewiſchbas, tik weenee
Enlanteſchi tam stahwoht prettim. Paſchå Rändijä
taggad karsch stahwoht kluffu, jo Turki neſpehjoht
uſwarreht Rändioſchus, un ſcheem atkal ſpehla pee-
truhſtoht. Turkus pawiffam no fallas nodsift, tad
nu jau kahdas neddelas atpakkat abbee ſtahwoht ap-
brunnotti un ſkattotees weens uſ ohtru. — Wezza
Garibaldu dehls Rikkiotti, (ka 9. nummurå
efmu rafſtijis), arri aibrauzis ar kahdeem beedreem,
Rändijai palihgå un papreeſch aifgahjis Atehné,
Greeku galwas-pilſehtä. Bet dabbuja ko brihni-
tees, kad Rändioſch u preeſchneeki winnam ſkaidri
atſazzija, ka winni palihdsibu negribboht, jo Eiropas
leelwaldneeki winneem jau buhſchoht palihdeht, ta-
labb' winni ar teem negribboht ſabeedrotees, kas tik
wiſſur dohmajoht uſ dumpoſchanu ween; nedſ winni
pagehroht Garibaldu padohmu, nedſ winna mantas.
Seemet-Amerikas brihwalſtis nu pats
Johnſons apleezinajohit, ka wiaſch neſpehjis ifdar-
riht, ko gribbejis un ka Kongressis wiſrohku dabbujis.
Wiſsmaggaki winnam laikam friht panest, ka wiaſch
taggad wairs neweem no ſaweeem ministereem, jeb
zittu kaukahdu walſt-teeſu lohzelki nedrihſt nozelt no
ammata bes ſenates finnas un ka karra-ſpehla preeſch-
neeks, generals Grants taggad arri gandrihs wairs
neſtahw appaſch wiuna. **Haiti** falla dumpis ir-
iſzehlees, presidente aibehdſis uſ weenu Frantschu
fuggi, bet Seemet-Amerikas brihwalſtis tur nu dab-
buhtſhi eemantohit weenu juhras-likumu un tur nu
wairs ne-ees ahrā. Pirmä Latv. aw. nummurå ſta-
ſtiju, ka **Deenaswiddus-Amerikå** tahs dauds
walſtis, kas tur rohnahs, ſawå ſtarpa jau ilgi karro-
jahs, bet newarr galla tik, talabb' ka ſatram maſ-
ſpehla. Tur nu Johnſons taggad Brasilija i
un Paraguaja i pawehl meeru derreht, zittadi wiaſch
buhſchoht ſtarpa eet ar ſpehlu. Tapat wiaſch arri

gribb ſadabbiht pee meera Peru, Schili, Boli-
wiju un Ekuadoru, kas taggad pret Spanijas
karro. Kinä Johnſona ſuhtitais arri leelä gohdā
ſtahwoht. Ar Enlanti wiaſch arri Jaun-Rana-
das deht pabahrgi fahk runnah. Laffitaji no ta
mannihs, ka Johnſons ſawus Amerikaneeschus zaur
to atkal gribb peelabbiht, ka wiaſch ſwefchåſ ſemmēs
ſawai walſti gahda leelu gohdu. Ka Seemet-Amerikas
brihw-walſtis ar muhſu augſto Keisari labbå draudſibå
ſtahw, to laffitaji arri jau ſinn, bet to laikam wehl
neſinnaſ, ka Frantschöſ daudſina un bihſtahs, ka
muhſu Keisars ar Pruhſcheem leelu draudſibas derribu
effoht ſalihjis uſ to, ka Kreewi lai warretu eeman-
toht Turkummi un ka Bruhſchi warretu dabbuht
kahdu labbu teefu no Hollandijas un kahdu ſemmes
gabbaļu pee Reines uppes. Bet Kreewu awiſes fakka,
ka tee effoht tihi neeki, jo Kreewi un Bruhſchi ne-
ſapnojohit no ſwefchahm ſemmehm, ko kahrotu man-
toht. —

Dafchadas finnas.

No Dohbeles puſſes. Behdiga finna Jums, mih-
lee aw. laffitaji, ſchinnis rindas prettim ſkannehs. —
Tanni 5. Merzä, pulkſten deſmitös preeſch puſdeenaſ,
nodegga Jaunpiſls laidari. Ehkas, no afmineem
muhretas un rink ſreegas, bija deewſgan leelas; tāpehz
arri breeſmigus duhmuſ tahtu jo tahtu warreja redſeht
uſkahpjam, un ugguns wehl ohtru deenu ſtarp muhreem
grusdeja. Par laimi, ka tanni deenä rahms laiks bija
un deewſgan lauſchu, kas uſ baſnizu bija atnahkuſchi,
pee glahbſchanas; zittadi puſmuſchias par pelnu
tſchuppu buhtu paſlikuſi. — Lohpi, ka arri lohpu loh-
veja mantu gan paſdeewa Deewam iſglahba, bet wiſſ
ehdamojs ſadegga. — Ugguns, ka dohma, no lohpu
meitu iſtabas, laidara eetaſitas, effoht zehlees, jo
effoht krahſni par dauds kurrinajuschaſ. Lai Deewaſ
ſchehligi iſweenu no ſchihm behdahm paſarga un walda
zilweka prahtu no wiſſadas ne-apdohmibaſ. J. S.

No Alluknes dr. Widſemmi. Februara mehneſi
A. muſchias kalps labbo rohku ar hekſel-maſchini bij fa-
mallis. Ahboliu pa truhbu eefſchå bihdiſams, rohku
diſtaki bij eegruhdis, ta arri maſchine to bij eerahwusi
un aſſee naſchi pirkſtus lihds ar ihkſchi no kappajuschi,
pirms wehl kahds prahtigs zilweks gaddijahs, kas ap-
fahrtgreeshamohs ſiknu noſitta, lai maſchine nedabbiutu
wehl diſtaki eeraut rohku. Bet rohkas newarrejuſchi
wiſ ſidabbiht ahrā, kamehr kallejs ar ſtangahm un
bohmjeem un ar zittu zilweku palihdsibu maſchini uſ-
laufis. Wiſru, leelas ſahpes zeſdamu, aifwedduſchi
pee daktra. K. B.

Jelgawas birgeri tanni 16. Merzä nu ohtru reiſ
par to ſpreeduſchi, waj ſawu preeſchrohku pee nammu

pirkschanas buhs paturreht, waj atmetst; (flatt. Latv. aw. Nr. 7 un 10). Schoreis nu wissi birgeri ween-prahtigi sawu rekti atmettuschi un gohdigi nospreedu-schi, ka us preeskhu lai kats Selgawā gruntu waj namimu pehk, kas gribb un warr, bes ka wairs kahds Selgawas birgeris winnam preesk degguna to nammu ar preeskchrohkas rekti drihkstehs apirklt preesk fevis.

Jinnu juhras- libkums scho seem' bij aissallis libds Ekhomba fallas. No Peterburgas us walkara pussi libds $236\frac{1}{2}$ werstehm bij wiszaur weens stiprs, zeets leddus-speegelis.

Selgawā uhdens stipri zellahs, un rahdahs, ka leel-uppe scho gadd' taisahs augsti zeltees par faveem kraasteem. Lai Deews muhs wissus farga, kas mehs dīshwojam pee leeluppes kraasteem un wišwairahk jahds tas Rungs, ka winsch Dūbbeltus, leelo zeemu jo ūchaurā semmes schaurumā starp juhras un leeluppes, schehligi pasarga, jo neweenai weetai pee leeluppes kraasteem tahdas bailes un tahds vohsts zaur leeleem uhdeneem newarretu notikt, kahdi schim leelam zeemam usbruktu, ja uhdens stipraks un leelaks zellahs par gitteem gaddeem.

No Wilnas. Tanni 1866. gaddā pa wissahm Leischu gubernijahm pee Greeku-kattolu (Kreewu) tizzibas effoht pahrgahjuſchi 25,194 Neemeru-kattoli, 9 Ewan-geliski Luttera-tizzigi, 36 Juždi un 2 Muhamedani.

No Widsemmes. Greeku-kattolu (Kreewu) leelajs biskaps Platon pahzelts no Rihgas' pee Dones uppes un Zehsu aprinka prahwests, Kalzenawas mah-zitajs Doeblner nozelts no sawa prahwesta ammata.

No Odesfas. Weens schihds L. Zefrusi 10,000 rubt. dahwinajis preeskch tautas-fkohlahm.

Ar Rihgas-Dinburgas eisenbahni tanni laikā no 6. libds 12. Merzam braukuſhi:

	I. klasse.	II. klasse.	III. klasse.	Pawissam.
no Rihgas	58	160	924	1142
us Rihgu	56	144	1076	1276

No Rihgas tanni laikā no 11. libds 17. Merzam ar eisenbahni iswesti:

Linni, pirma surte . . .	9,622 pud.
ohtra " . . .	880 "
Kānnepes, pirma surte . . .	810 "
trescha " . . .	400 "
Sehjama linnu-fehla . . .	3,121 muzz.

Rihgas tirgus-sinnas no 20. Merza (1. Apr.). Zauru pagahjuſchi neddelu arween' bij filts laiks ar daschfahrtigahm leetuhm, ta ka seemas-zelsch pawissam eet nobst, un ka wissa prezzeſ-weschana no semmehm nostahjahs.

Andele bij knappa. Linnu-tirgus gandrihs tahds pat palizzis, kahds bijis. Warr rehkinah, ka 1000 burk. par deenu tiska eewesti. No fehjamas linn-

fehklas tik wehl irr mass krahjums un par 10 rubl. neteek pahrdohs. Par ſmallahm kannepehm pahrdeweji prassa 36 rubl. un par prastahm $34\frac{1}{2}$ rubl.; 10 rubl. jau jadohd us preeskhu (us rohku); bet nekas nau ūlighgs, tapehz ka pirzeji tik dauds nemak-faja. No zittahm prezzehm tik masa leeta, Kreewu ausas, 75 th ſmagg., pa 82 rubl., un Kursemmeſ meeſchi, $100\text{--}101$ th ſmagg. pa 107 rubl., irr andeleta. Birmojs filku krahjums irr ispirkts un ohts krahjums tik wehl mass. Ruggoschanas eefahkumā laikam no ūahlis tik wehl mass krahjums buhs atlizzees.

Weens Brūhſchu inschenehrs Kraffert jaunu zindaddatu-flinti effoht isgudrojis, ar ko par katu ūkyndi weenreis warr ūchaut; tad ūaldats iffchahwis, tad winnam tik pirksts japeeleek pee ūdderes, un — rē, tuhliht jauns ūchahweens, jeb lahdinsch atkal ūohbram eespeeschahs eekſchā. Tad ūaldati warrehs ūchaut 60 reis par minuhti. Ta jauna flinte no ūarra-waldbas jau effoht isprohweta un atraſta par derrigu. —

Auſtrijs ar Belgiju tanni 22. Februari ūlighfuse andeles-beedribu un tāpat atkal Dahnu-ſemme ar Japani andeles-beedribu ūaderrejuſe tanni 12. Januari.

Tanni 25. Februari pirmu reis' waggoni ar prezehm pahrbraukuschi par jauno Reina-uppes tiltu pee Manheimes.

Amerikaneſchi, noskattijuschees, ka pee ūezech labbi ūdewees ar to ūanalu, ko tur ūrakkuschi no Widdus-juhras us ūarkanu juhru, nu atkal no jauna ūahk ūipri us to dohmaht, ūanalu zaur Panamas ūemmes ūchaurumu ūrakt zaur no Atlantiskas juhras us ūlussu jeb leelu juhru.

Belgijs to breeſmigu lohpū-ſehrgu, kas tur atkal ūzehluſees, ar to gribb ūwarreht, ka katu ūeslimmoschu lohpū tuhliht ūkanj un to weetu aiftaſa, ta ka zitti ūohpi tur newarr ūeifti.

Lesbos jeb Mitilini (fl. Latv. aw. Nr. 11) arween' wehl ūahw ūelās bailes. Ūallas ūiddū ūeſti duhmi ūuhp; ūuspilſehs no ūemmes trihzeſchanas jau ūahſts druppās. Ūasarets un ūeetums arri ūagahſu ūchees un dauds ūeetumneeki appakſch ūagruiſcheem muhreem ūaprakti. ūemmes gruhdeeni breeſmigi! — Tanni 7. un 9. Merzā ūemme trihzejuſe ūandrihs pa ūisseem Turku-walſts kraasteem ta Maſ-Afrija, ka Eiropā. Tanni ūilſehd: Magnesia, Adramiti, Aiwalı, Gallipoli, paſchā Konstantinopelē un gar Dardanelku juhras-kraasteem to ūemmes trihzeſchanu mannijuschi. Kas ūaproht ūho Deewa nolikfumu, ka paſchā ūemme ūatrih ūappakſch Turku ūahjum, ūamehr ūatte Turku-walſts arri taisahs us ūrischhanu!?

G. B.

Berlines awises stahsta schahdu jauku notikkumu: "Behn', tanni deenā, kad Berlinē uswarreschanas fwehtkus leeliski swinneja par nobeigtu laimigu karru, atnahk Bruhfchu lehnina pilli semneeku feewina ar maiju us plezzeem un luhdsahs, lai tai kautu pee lehnina pee-eet un ar to dabbuht runnaht. Kad nu tai tappa teikts, ka lehninsch feewischkus nelaishoht preekschā ar teem runnaht, tad ta atbildeja: „Nu, ar manni tas gan laufes runnaht, kad tas dsirdehs, ka es ko atneffu; un es ne-eimu ne no weetas probjam, lihds tas mannu „pateizibas uppuri“ peenehmis.“ Lehninam schi feewina tappa peemeldeta un lehninsch pauehleja, lai to pee winna weddoht. Ka feewina preezajahs, kad ta dsirdeja, ka warreschoht gan ar lehninu dabbuht runnaht; preezigi winna issauza: „To jau preekschlaika sinnaju, ka muhsu lehninsch neleegses or manni runnaht.“ Winna or sawu nessamo fullainim gahja pakka lehnina istabā, kur tas to fa-gaidija. Lehninu eeraudsidama, ta preeksch winna zellös ismettahs; bet lehninsch to pazebla fazidams: „Tā ne, mutterina, mums tik preeksch Tā tur augscham, kas muhs schehligi waddijis, nahkahs sawus zellus lohziht; bet nu stahstat, kas juhs pee mannis alweddis (ko juhs no mannis gribbat)?“ — „Mihlajs lehnin,“ tā feewina eefahka, „diw i manni dehli bija karra un irr wesseli un fweiki atkal mahjās pahrnahfuchi; es atneffu tadehk schodeen, kur wissas mallās uswarreschanas fwehtkus pehz pabeigta farra swinn, Jums weenu sohfa zeppeti, un wehletohs no wissas firds, ka tas Jums labbi smekketu.“ Lehninsch glaudijs wezzenei mihligi waigus, apfohlisahs to darricht un pauehleja, lai sohfi lehnina kulkā nesshoft zept; patlabban, kad sohfs maijā buhdama wehl sahka gahgaht. Lehninsch feewinai baggatigi apdahwinga un winnas dehleem labbas deenas suhtija, winsch tohs gan ne-aismirfischoht; tad to schehligi atlaida us mahjām. Pehz, kad sohfs bija iszepts, lehninsch pee galda fehschoht un maliti ehdoht, wisseem printscheem un prinzeffehm schi notikkumu no ta sohfa zeppescha ifstahstija, un — wisseem zeppetis nu wehl jo brangi smekkeja. —

G. F. S.

Samatls gipfs.

Mehs pehrñajā gaddā Latweeschu awises laffijahm, ka lohti par to jagahda, lai no mehfleem, ko us muhsu druwahm (laukeem) usweddām, nekas pohestā ne-aiseet. Mehflös preeksch stahdeem, ko druwās fehsim, rohnahs barriba. Jo wairak un labbaka schi barriba preeksch stahdeem, jo labbaki arri schee stahdi warr augt. Lau-dis, kas ar finnafchanahm darbojahs, schi stahdu-barriba, mehflös, smalki irr pahrmelejuschī un atrad-

duschī, ka mehflös daschu daschadas leetas stahdeem par barribu derr. It ihpaschi irr eewehrojuschī, ka no schihm stahdu barribahm zittas warr par gaisu pahrwehrstees mehfleem truhdoht waj puhtoht. Ja mehflös (suhdus) tikko ka us lauku uswedduschi, ta' katrs mannihs it stipru smalku. Schi smalka arri no ihpaschas stahdu barribas zeffahs, kas par gaisu pahrwehrstees, drihs pa wissahm mallahm isklihst. Scho stahdu barribu sauž amonjaku un schi irr patte spehzigā preeksch druwahm. Mehs jau pehrñajā gaddā awises laffijahm, ka schi stahdu barriba zaur to aisturrama, kad mehflös, tikko iswestus, tuhliht ar kahdu semmes kahrtu apardami aplahjam.

Tomehr schi stahdu barriba ne ween mehflös isweddoht par gaisu pahrwehrsdamahs isklihst, bet winna ir laidarōs jau no mehfleem sahk atdallitees un par gaisu pahrwehrstees, un tas jo isweizigaki noteckahs, ja faules filtums waj arri wehjisch nahk par pasihgu. Amonjaks irr swarriga stahdu barriba un mehfli, kas dauds no schi amonjaka saudejuschī, arri irr dauds no sawas wehrtibas saudejuschī. Tagaad irr useetas ihpaschas leetas, ar ko amonjaks labprahf faseenahs. Schihs leetas to amonjaku, kas par gaisu gribb pahrwehrstees, peewelk klahf pee fewis un us schahdu wihsi amonjakam nekauj pahrwehrstees par gaisu. Pee schahdahm lectahm, ar ko amonjaks labprahf faseenahs, peederr arri gipfs. Tapehz nebuhs wis tik teizami, gipfs us laukeem ahbolinam par barribu uskaifht, bet labbahk scho laidarōs us suhdeem iskaifht. Ja laidarus iskaifam ar famaltu gipfs, ta' ne ween mehflös stiprags spehks, amonjaks, ne-eespahs, par gaisu pahrwehrsdamees, isklihst un pohestā aiseet, bet arri nikna amonjaka smalka lohpu wesselibai newarrehs neko reebt. Wehlahl, kad mehflös us lauku usweddām, tad tahs gipfa dallas, kas ar amonjaku fasaistijuschahs, atkal zaur leetus uhdeni iskuht un amonjaks taggad lihds ar uhdeni eeteek stahdā par barribu.

Tē wehl buhtu japeeminn, ka gipfs laukus stipri noleefina, lai arri tuhliht pehz ta, kad ahbolina-laukus ar gipfs apkaisijuschī, ahbolinsch brangi ween aug. Ar gipfs laukus apkaisijuschī, winneem weenā gaddā diweju gaddu lauka spehka eespahjam issuhkt. Jo pats gipfs gan wehl tik masaku dalku no tahs stahdu-barribas fattur, kas ahbolinam wajadīiga pee labbas eenahschanas, bet gipfs drihsumā no semmes ir zittas barribu-dallas atahridams israifa, kas zittadi warebuht tikai pehz gadda laika no semmes atraisidamahs par stahdu barribu buhtu vallikuschas. Bes gipfa wehl zittas leetas, ka dedsinati kalki, fahls, salpeters ihsā laikā no semmes dauds stahdu barribas eespahj atraisht, bet zaur to arri semmi stipri noleefinadami. Winni polihds drihsumā stahdu barribu sagattawohit, kas semmē

atrafdamahs warrbuht zittadi tīk pēhj gaddeem atrafdamahs sagattawotohs. Schihs leetas preeksch semmes gandrihs tas pats, kas preeksch sirga pahtaga. Winnas arweenu dohd swarrigu raschu, bet arri semmei isdsenn beidsamo spehku. Lai arri schihm peeminne-tahm leetahm paſchahm daschas stahdu-barribas daskas, tad tahm tonehr fo ſſora ſtahdu-barribas nau, bet winnas to ſoſſoru no semmes israifa un zaue to, ka ſoſſors no semmes teek israifits, semme pawiffam palek wahja; jo nekahds labbibas grauds bei ſoſſora pilnigi ne-eespehj eenahktees.

H. Allunan.

Jaunu Wahzu-zeitungu,

Wahzu wallodā ar wahrdū „Rigaer Blätter“, kur bildes arri klahrt irr peeliklaš, eīmu pahru mehneshu q-palkat uſſahzis islaist diwreis par nedelu. Tur eekſchā irr wiſſadas awiſchu finnas un bes tahm arri jaunas finnas par semmes-kohpschanu, par maſchinehm, jaunahm gudroſchanahm un eeriktehm u. t. j. pr. Par gaddu no 1. Januara lihds 31. Dezemberim jamakſa 4 rubl., no 1. Aprila lihds 31. Dezemberim 3 rubl., no 1. Juli lihds 31. Dezemberim 2 rubl., — no 1. Aprila lihds 30. Juni 1 rubl. Par peefuhitſchanu newis jamakſa par fewi.

Hugo Braunschweig, mahzitajs,
Latveeſchu mehnephraſtu „Draugs un beedrs“ apgahdatajs.
Rīga, Nikolai-eelā Nr. 31, fehtnammā.

Meita baſnizā.

Nebba dauds jaunekli un meitas labprah tīk tad eet baſnizā, kad tur kahdu pahri laula? Sewiſchki grīb labprah noskattitees, kahda s drehbes bruhtei un kahdi bruhtgans un bruhte iſſkattisees, kad tee ſtahwehs pee altara, un kahdi tee kahsneeki un kahdas teem drehbes. Īapat arri ne fenn Berlinē kahda meita no viſehta, baſnizā tadehl ſteidsahs par darba deenu prohjam; jo tappa teikts, ka tannī deenā to un to jauno pahri falauſaſhoht. Mamſele eet uſ baſnizu un atrohn arri durwiſ wallam, bet baſnizu wehl tuſchu. Schi kahdā krehflā baſnizas ſtuhri no ſehduſees gaida kahsneekus; bet kad nu newarr fagai-dikt, grīb prohjam eet; bet — ahu! — durwiſ atrohnahs zeeti. Nu nabadſtei uſeet bailes, un ka nu ahrā tapt?! Ur leelu baiſchanu, ſauſchanu un dauſchanu tikkai iſdewahs iſglahbtees. Baſnizas ſlaukis baſnizu tihridams bij atſlehdsis durwiſ un pēhj, — meitu nebuht eekſchā fehſham neredſedams, — durwiſ aifſlehdsis un aifgahjis prohjam. No baſnizas iſlaista tikkai dabbujusſi dſirdeht, ka oħtrā deenā kahſas

buhſchoht tam pahrim, tadehl ſchi par ahtri nogahjuſi baſnizā un parwelti bailes turrejuſi. Buhtu naſts laika baſnizā trohſnis un ſauſchanu dſirdeti, tad to laudis tuhliht buhtu turrejuſchi par ſpohloſchanu!

E. F. S.

Pehrnaja 1866ta gadda ardeewas.*)

Mel. Wer hat dich du schöner Wald.

1. Nu ar Deewu, wezzajſ gads! Tu mums rohſhu krahns piunis, Bet arr' ehrſchkuſ ſtarpa tinnis. — Tu mums bijis teizams rads, Nu ar Deewu, wezzajſ gads!
2. Nu ar Deewu, leetus gads! Gerra rindā lihdams liji, Bet tak ſwehtigs, preezigs biji; — Peeminkā valiſhi pats. Nu ar Deewu, teizams gads!
3. Nu ar Deewu, wehtraſ gads! — Mesħā kohku tu ſalaufi, Tuhra kuggus arr' fagraufi. — Paſcham arr' tew kaps nu plats. Nu ar Deewu, wezzajſ gads!
4. Nu ar Deewu, wezzajſ gads! Daschu mihiu kappā rahwi, Aufſtas fmiltis wirſu krahwi. — Kohlera teem bija wads; Nu ar Deewu, pehrnajs gads!
5. Nu ar Deewu, pehrnajs gads! Dasch, kam mihib' waigus glauda Bedrē duſs, kam palkat rauda Novuhſdamees pažekt azz' Teiz: Ar Deewu wezzajſ gads!
6. Nu ar Deewu, wezzajſ gads! Schulza tehwu tu mums nehni, Kappā weetu tam jau lehni, Kas bij awiſehm mums wads. Nu ar Deewu, wezzajſ gads!
7. Tu mums biji meera-gads! Lai arr' Wahzemmi gan brahſa, Karra wihrus lohdes gahſa, Tak mums nekritta ne mats. Biji mums mihiſch meera-gads!
8. Nu ar Deewu, pehrnajs gads! Sawu zelku prohjam gahjis, Jaunajs fenn jau weetā ſtahjis Aysweiz: „Lai Deewo farga pats!“ — Meern ſohla jaunajs gads.
9. Nu ar Deewu, wezzajſ gads! Taws galſ ſatram gaischi rahda Belka gallu, preekſchā ſtahda, Ka es nibzigs lauſchu rads. — Staiga meerā, jaunajs gads!

* Laffitajs nelaunofees, ka ſchi dſeeftina biebliht nolawejufes.

10. Effi sveits tu, jannais gads!
Meeru, preeku mums atneffi,
Mihligs, teizams allaish effi! —
Paleezi mums draugs un rads!
Staiga meerā, jannais gads!! —

E. G. S.

P a d o h m i.

Kā rahžinus pagrabbā no puhſchanas warr iſglahbt. Ohgles ſmalki jaſagruhſch un rahžini pagrabbā ar tahn ja-apberi, tad tee turrefeſes labbi un weſſeli. —

Kā zitrones ilgi warr uſglabbaht. Katru frīchu zitroni, kas bes wainas, aptinni ar papihri, aptihtahs zitrones eepakka kahdā lahditē un katru rindi apberri ar fahli. Tik lahditi nenoleezi pahrdauds miklā jeb filta weetā, bet luſtigā pagrabbā. Kad arri wiffas tahs zitrones ar laiku fakalstu, bet ta ſaffe (fulla) erween' buhs frīcha. —

J-i.

B a f a z z i n a.

Kahds mohderneeks, kas dauds peena, ar uhdeni ſtiprinata, pahrdewa, no kahda johkotaja nakti ar ſchahdu wehſti tifka uſmohdinahts, ka wiuna labbaka gohws griboht aſrihteſes. Wiffch iſlehža tuhlin no gultas tam lohpinan palihdeht, to gan atradda ittin weſſeli, bet turprettim weenu rahžini eekſch akkas pumpja kohka eebahstu. —

B-n.

W i ſ jaunakahs ſ ūnnaſ.

W alkā, 17. Meržā. Kaut gan daschi kavelki raddahs, tomehr 3. Meržā mehs fawā viſteſtā ars kaudis iſſaitijsahm un dabvajahm ſchōhs ſkaitlus. Pawiffam W alkā dīhwo 3546 dwibfeles. No ſchibm dīhwo paſchā viſteſtā 2473, ahrviefibis 602, viſteſtā muſchās 471. Šeņiſku bīja 100 waſtal' ne kā viſtiklu. Pawiffam nur raddahs 471 ſainmeesibas. No eddihwotajeem peederr ta leelata dalla, 1843 pe ſenmeefu fabras. No tem ſchē veeraſiſteem leelata dalla melle ſawu laimi ſweſchumā. Pee Luttera tizibas peederr 2975 dwibfeles. Pa latviſki tunna 1318, wahzifli 1136, iſgaunī ſt 733, freewiſki 298 žilwelt. Šweſchā ſallodas tunna 68; ſtarb temi iſr 57. Grieči, 7 pohti, 1. Frantsi, 1. Šweedriſ un 2. Tariari. No ekhahn ſchē rohdabs 336 dīhwojamās, ſtarb tahn 6 no afmina un 513 pagalma-ehlas.

S u d d i n a ſ ch a n a s.

Semmes pahrdohſchanas.

Es darru ſinna mu, ka pee manuim ſwarri, jeb besmeri no wiffada ſeeluma gattawi ſtabw preefch pahrdohſchanas; arri wiffadas atſlehgas, gan zaun-durwoj, gan arri preefchleckamas par lebtu naudu warr pee manni dabbuht vift. Zi ibpaſchi wehl wiffus namma-turetajus darru uſmannigus us mannahm drabnu maſgafchanaſ un rulleschanaſ, ka arri us ohlu (pautu) wahriſchanaſ maſchinahm. —

Atſlehgū ſallejs A. Balbian,
Zelgawā, Kattoku eelā Nr. 19/134.

Leelas tuſchās muzzas

lehti pahrdohd Zelgawā, leelajā eelā 2
S. Todleben un beedrs.

No Londones 17. (29.) Meržā. Grafs Derbi iſteiza landaga febdeſchanā, ka Galante neeffohi wiſ Turkeem to vadohnu dewuñ, Kandijas fallu Greekem atdoht un arr neižoht, ka Sultanis to beſ preefchanaſ darrifchoht.

Wehl nu Londones 18. (30.) Meržā. Kahds landaga lobzells, Goldschmidt waheda, zitneem iſtahſtijis, zit neſcheligi Serbiā, Turkos, ar ſchideem dīhwojohi; leelutno ſtanley apfohlis ſauv Galantes waldiba nabageem apfeneemeen valižu gahdah.

No Lukſemburgas 18. (30.) Meržā. Še daudi grahmatas kaudis laiſtas, ka wiſneem emazza fault: "Lai dīhwo Napoleons, lai dīhwo Frantsu ſemme?" Wiffas ſtubina kaudis uſ waras darbeem per Pruhſchem un mahja Raſfanas ſaldanus, lai ſchē arr per Pruhſchu waldiba ſellotees. Gubernator ſtebam ſtingri peelodinajis, pat meerigu dīhwoſchanu gahdah un turpetees.

No Konſtantinopeles 17. (29.) Meržā. Eiropas ſeelvalstis tam ſlimnam wiſram daudz pahdymus dohd, arr taħbus, ka wiſnam nemal nepatiyl. Frantsu kejars griib, lai Turks atdoħdoħi Kandijas fallu Greekem, bet zittus wiſſus ſawas malis ſemmes gabblus lai pars paturojt; ar tabdu pahdymu aktal Kreewu waldiba naa meera. — Ar karr-a-kuggiħm Turks noſuſtijis uſ Epiru un Albaniju 10 batalju ſaldanu, ka wiſſi appatſch Umer Paſcha waldibas jaħw. Wiffa koħtelis irr tagħad Preweſa.

No Berlineſ 1. (Aprilis) 20. Meržā. Saſchu ſemmes kroha prinzis un wiſra generaliſta preefchnees ſchē albrauſu ſchē Pruhſchu kieninam to ſluu nejt, la wiſra ſaldati veħġi beedribas likkumem effohi egehrbti; paſchi ſchē augsti fungi arr jau beedribas mundee-rina waltaja. Saſchu kroha prinzis eezelis pat kommanderamu generalu per 12. beedribas armas.

No Neujorkas 19. (31.) Meržā raksta, ka Amerikas brihiwalisti no pirluſħas Kreewu-Ameriku par 7 millioni dollaru. (Dollars, peħġi muhſu naudas 1 rub. 35 kap.)

No Pariseſ 2. Aprilis tur leetu iſrahdiſħana eefahkuſeſ. Schihs deenas awiſhu nummers „Moniteur universel“ aprakſta eefahſchanas darbu. Kejars, ka libi ar zittiem augsteem fungem tur kliet bijis, iſteiži, ka ar wiſħam eeriħebi effohi meera. Wiffas irr ſeeliſtas un leynas, makfa dauds naudas, bet wiſra ſchē neſſihs dauds velnas. —

A t b i l d a s.

Zeen. G.....g. Juhsu derrigee rakſti ſauv Schulz mayz, man riſtigi atnahluſchi roħkās, bet awiſes wiſra ſunna ne-warri eelit, viſims Juhs man ſawu pilnigu wahru un adreſsi ne-effat uđewuſchi. — Schepat pee weenas reiſas es arri zeen. „F. H.“ un wiſſem iſtitem zeen. rakſtitajeem doħdu ſunna, ka wiſſi rakſti, ka bes pilniga appalschrafsta man atnahlu roħkās, ja-atmett pee mallas; nedf wiſra peħġi zensures preefchrafsteem driħlu ſift drukkaht, nedf es arri waſris uſ preefchhu wiſneem ſchē atbildeſħu. —

Latw. awiſhu rakſitajis: Gotthard Bierhuff.

Beens nams tohp pahrdohſts Zelgawā, Kattoku eelā Nr. 48, kaſ labbas vrazențes neſs un fur juu preefch 30 gaddeem irr eeriħeta bran daw iħna andele. Klaħtaku ſinna marr dab-buħt pee paſcha namma faimneka, jeb pee mellera ċode. —

Muhjenes Čeclamuiſchā (Widemmē), fur bruhſis pawiffam no jauna pahrtaiſħbts, dabbu labbu allu vift, un prohti: baħriċ-allu, muzzu par 10 rubl., puddel-allu (Broħban), muzzu par 6 rubl., un stoħp-allu, muzzu par 3 rubl. 75 kap. f.

No Jaun-Platones pagasta-waldibas wisseem pee Jaun-Platones pagasta pederigeem lohzelkeem, kas galwas-naudu un magashnes labbibu wehl nau node-wuschi, tohp peekohdinahts, lai sawus parradus bes kaweschanas nomalka; — arri wiffas pagastu un pilfehtu waldibas tohp luhgtas, lai us tam skattahs, lai schi pagasta laudis bes paffehm un bes kwit-tanzehm, no desmitas revisiones rehki-nahts, neteek usturreti. Il katra tresh-deenä nauda tiks pretti nemta. 1

Wezz-Platone, tanni 4. Merzä 1867.
(Nr. 20.) Pagasta-wezz.: J. Zierul.
(S. W.) Skribw.: A. Allen.

No Wezz-Platones pagasta-waldibas wisseem pee Wezz-Platones pagasta pederigeem lohzelkeem, kas galwas-naudu un magashnes labbibu wehl nau node-wuschi, tohp peekohdinahts, lai sawus parradus bes kaweschanas nomalka; — arri wiffas pagastu un pilfehtu waldibas tohp luhgtas, lai us tam skattahs, lai schi pagasta laudis bes paffehm un bes kwit-tanzehm, no desmitas revisiones rehki-nahts, neteek usturreti. Il katra tresh-deenä nauda tiks pretti nemta. 1

Wezz-Platone, tanni 4. Merzä 1867.
(Nr. 23.) Pagasta-wezz.: J. Blumberg.
(S. W.) Skribw.: A. Allen.

No Bramberges pagasta-waldibas wisseem pee Bramberges pagasta pederigeem lohzelkeem, kas galwas-naudu un magashnes labbibu wehl nau node-wuschi, tohp peekohdinahts, lai sawus parradus bes kaweschanas nomalka; — arri wiffas pagastu un pilfehtu waldibas tohp luhgtas, lai us tam skattahs, lai schi pagasta laudis bes paffehm un bes kwit-tanzehm, no desmitas revisiones rehki-nahts, neteek usturreti. Il katra tresh-deenä nauda tiks pretti nemta. 1

Wezz-Platone, tanni 4. Merzä 1867.
(Nr. 34) Pagasta-waldishanas wahrdä
(S. W.) Skribw.: A. Allen.

Zaur scheem rafsteem teek sinnams darrichts, ka no 1. Aprili f. g. Ruh-jenes slimneeku namma uckahdi slimneeki waird netiks usnemti. Un kad turpat slimneeku usnemchana un ahrsteschana beigfees, tad ta mahja, kura lihds schim slimneekus ahrsteja, irr pahrd ob da ma. Kas scho mabju grübbetu yirk, tas lai usdohdahs Wir-kenes muischä, Ruhjenes basu, draudse, pee barona leelkunga 1

Georg von Engelhardt.

No Sakkamuischhas pagasta-waldibas tohp sinnams darrichts, ka tanni 20tä Aprili f. g. no Sakkamuischhas pagasta magashnes 534 pubri rüdu un 480 pubri meeschu pa däfahm no 9 un 24 pubri zaur wairaffohlschanu tiks pab-dobi. Sakkamuischä, tanni 13. Merzä 1867. (Nr. 46.) 2

Pagasta-wezzakajs: K. Berg.
(S. W.) Pagasta-skribw.: A. Grün.

No Uzingmuischhas pagasta-waldibas wisseem pee Uzingmuischhas pagasta pederigeem lohzelkeem, kas galwas-naudu un magashnes labbibu wehl nau node-wuschi, tohp peekohdinahts, lai sawus parradus bes kaweschanas nomalka; — arri wiffas pagastu un pilfehtu waldibas tohp luhgtas, lai us tam skattahs, lai schi pagasta laudis bes paffehm un bes kwit-tanzehm, no desmitas revisiones rehki-nahts, neteek usturreti. Il katra tresh-deenä nauda tiks pretti nemta. 1

Wezz-Platone, tanni 4. Merzä 1867.
(Nr. 9.) Pagasta-wezz.: G. Kleinberg.
(S. W.) Skribw.: A. Allen.

No Jakobmuischhas pagasta-waldibas wisseem pee Jakobmuischhas pagasta pederigeem lohzelkeem, kas galwas-naudu un magashnes labbibu wehl nau node-wuschi, tohp peekohdinahts, lai sawus parradus bes kaweschanas nomalka; — arri wiffas pagastu un pilfehtu waldibas tohp luhgtas, lai us tam skattahs, lai schi pagasta laudis bes paffehm un bes kwit-tanzehm, no desmitas revisiones rehki-nahts, neteek usturreti. Il katra tresh-deenä nauda tiks pretti nemta. 1

Wezz-Platone, tanni 4. Merzä 1867.
(Nr. 25.) Pagasta-wezz.: A. Balmann.
(S. W.) Skribw.: A. Allen.

No tabs Tukumas aprigli stahwedamas Jaunmohku pagasta-waldishanas tohp wisseem par sinnaschanu flindinahts, ka ar Kursemmes gubernatora funga atwebleschanu, eelsch tabs 14 werstes no Tukumas, pee Talses leelzetta buhdamas dñntsmuischhas Swarres, tanni 12. Aprili f. g. preeksch pusdeenas pulksten 10töd no Swarres pagasta magashnes 52 tschetverti rüdu, $3\frac{1}{2}$ tschetverti meeschu un 20 tschetverti auju pret tuhlikt skaidru makfu masas däfäs taps wairaffohlitajeem pahrohti. 2

Jaunmohku, tanni 6. Merzä 1867.

(S. W.) Pagasta-wezz.: F. Eisenberg.
(Nr. 66.) Pag. skribw.: J. R. Johannson.

Tanni 28. Februari f. g. vee Leelas Esseres leela krohga tam Grihwaischu meschafargam Matti's Junkeram irr nosagts weens melns sirgs 6—7 gaddus wezs, widdischä angumä, ar eelihku muguru (Sandrücken), weenu hantu plekki sedulkas weetä us mugguru un kreisajos fahnös, ar kaltahm rag-qubm, fulbu un bruhka eejuhgu, 55 rubl. wehrtibä. Tas, kas taifnu finna par to sirgu un tähm leetahm, kur dab-bijami tam minnetam meschafargam val Leelas Esseres pagasta teekai dohd, dabbuhs 10 rubulus fudr. pateizibas naudas.

Leelas Esseres pagasta teefä, tanni 15. Merzä 1867.

(Nr. 190.) ††† Friz Bohland, peesehd.
(S. W.) Skribw.: Schiemann.

Rihgas dampfaulu-miltu fabrikis

darra sinnamu, ka nu atkal no 1ma Merza mehn. weena muzzä faulu-milti, no $7\frac{1}{2}$ pudden tibra swarra, makfa 8 rubl. un weens maifs no $7\frac{1}{2}$ pudden tihra swarra ar wiffu maifu makfa 8 rubl. 25 kap. fudr.

Maifü un muzzas tad teek atpaktal nemti, kad tee 14 deenu laitü (rehkihoft no tabs deenas, kad no fabrika nemti) labba bubschana fabriki tohp atwesti un tad makfahs par katu maifu 40 kap. un par katu muzzu 25 kap. fudr.

Karl Kr. Schmidt. 1

No fmiltihm tihritu amerikaneeschu, exlanatechu un belgeeschu wahgu-fmehri, sahbaiku-fmehri, kas uhdeni nelaisch zauri, finneeschu un zittas spitschlas us tizzibu usteiz ta wahgu-fmehru bohde pee selta vakamas. 1

E. Fromhold,
Rihga, talku-eelä Nr. 10.

 Falzgrases gadda-tirgus, kas lihds schim tanni pirmadeenä pehz Mahras tirga tifka turrehts, taggad irr pahzelts un schogadd' pirma treshdeenä pehz leeldeenas-swehtkeem, tanni 19. Aprili, pee Bekkerkrohga un Dohbeles leelzetta taps no-turrehts. 2

29. Merzā (10. Aprili) 1867.

Basnizas un skohlas sinnas.

Weens kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinnas. Pateikshanahs. Kā weens Juhdu rabbiners par Ewangelijuma mahzitaju tizzis. No Kursemes basnizu-rusleem isnemts.

Sinnas.

Tanni 6. Merzā pulksten 12ds pusdeena preezigā tizzibā aismidīs us beidsamu duffu: Aisputes mahzitajs J. G. Goldmann.

Luhinē, Witebskas gubernijā tanni 1. Augustā 1866 Ewangeliskas Luttera draudses basniza, ne-ilgi atpakkal tik usbuhweta, nodeguše lihds ar pašcha pilfehta leelaku püssi. Tai draudsei irr atwehlehts atkal jaunu basnizu buhweht, bet winnai wehl istruhbstohi 1600 lihds 1800 rubl.; tad nu draudses preefchneeki us Rihgu atrakstijuschi lubgshanas grahmatu, lai jel tizzibas beedri nahkoht palihgā. Warebūt arri starp laffitajem lāhda mihliga dwehsele rohnahs, kas sħe gribb palihdseht; Latv. awischu rakstitajs labprahitahs dahwanas fanems un aissuhtih sħahlak.

No teem 10,000 rubl., kas pee jaunahs Gertruh tes basnizas buhwehs wehl istruhbst, Rihgā taggad jau samesti 9188 rubl. 70 kap. — Waj redsi, ko Ridseneeki mahk! Birk tu preefch sawas basnizas effi dewis?

Teizams missionars un duhschigajis reisneeks Liningstone Afrikā no mohreem effoht nokauts.

Hermannsburgas missiones-kuggis „Kandaze“, dauds juhras-breesmas pahrzeetis, us seemasjwehtkeem laimigs effoht abrauzis Londonē un Februari atkal effoht aibrauzis us Portoriko. Ja schehligajis Deewis palihds, ta' jehis missiones-kuggis Augustā atkal abraukus us Hamburgu un tad taisifees, jaunus missionarus aisswest us Natalu, Afrikā.

Pehrnjā gaddā Wahjsemme 8689 jaunas grahmatas drukkās laistas.

Bibliotekas.

Italijas bibliotekās stahw	4,149,281	grahmatas.
Ganantes	1,771,493	"
Franzijas	4,389,000	"
Austrijas	2,488,000	"
Pruhshusemmes	2,040,450	"
Kreewusemmes	852,000	"
Baieres	1,268,000	"

Masā Baiere us latreem 100 eedjihwotajeem bibliotekās stahw $26\frac{1}{2}$ grahmatas. —

Pateikshanahs.

No firds pateizobs Kurſitenes draudsei un mahzitajam par to mihestibas-dahwanu (5 rubl. fudr.), kas man no Kurſitenes mahzitaja pefsuhita. Preezajohs, ka manas lubgshanahs atkal weenai Kursemes draudsei firdi eespeedusjhahs. Lai Deewis, tas kungs, kas pauehlejis, lai tizzibas brahleem palihgā nahkam behdās un truhkumā, Juhfu dahwanas bagati fwehti!

Peterburgā, tanni 5. Merzā 1867.

R. Schilling mahzitajs.

Kā weens Juhdu rabbiners par Ewangelijuma mahzitaju tizzis.

Kats krīstīgs zilweks jau kahdas sinnas buhs dabbusis par missiones fwehteem darbeem un laikam arri finnabs. ka wijs tas missiones darbs iſſchirrah diwi daxlās, prohti tanni missiones darbā starp paganeem un starp Israēla behrneem. Muhsu deenās krīstīga draudse it ihpaſchi arri puhlejabs ar to, Israēla behrus, jeb ka mehs tohs missuwairak hauzam „ſchihdus“ peewest pee krīstīgas tizzibas un arri sawā Kursemē us to effam skubbinati zaur 4 Juhdu missjonareem, kas tannis beidsamōs gaddōs no Pruhshu semmes pee mums bija atbraukuschi. Schee minneti wiħri mums Kuriemnekkem peeninnejuschi, ka mums jagahda par to, ka teem 25,000 ſchihdeem, kas dñiħwo Kursemē, Kristus gaishums atspihdetu un ka tee ſchihdi atgreestohs no sawas wezzas Kristus-eñaidibas. Dafch nu gan teiks, ka tas ne muhscham nenotikshoht, jo ſchihdi nikna tauta effoht, kas ne par ko ne-atstahschoht sawu teħwu-teħwu tizzibu. Sinnam gan to, bet finnem arri, ka Kristus ewangelijums irr spehls, kas paſħus alminus warr fadauſiħt. Tam par siħmi gribbu pirms stahſtħi, ka pats Juhdu rabbiners, kam wiſtipraki wajjadsetu turrefes pee sawas tizzibas, irr winneħts zaur Kristus ewangelijuma spehku.

I. Par ta' rabbinera jaunahm deenahm.

Josuüs Hirschel bij weenigajis dehls kahdam baggatam ſchihdam, kas dñiħwoja Pruhshu semmē kahdā leelā pilfeħta. Pats teħws bij pirmajis skohleiferis sawam deħlam un Josuüs jau veekta gaddā ū kaidri lassija tannis fwehtōs Juhdu rakstos un latrā neddelā ismahzijahs no galwas kahdu Dahwida dseesmu

un atskaitija to sawam tehwam. Kad Jossuüs 10 gaddus bij wegs, tad Deews mihlo tehuu jau winnam athausa no schihüs pasaules, un mahte lihds ar dehlinu palikka weeni paschi. Jossuüs bija d'sirdejüs, ka Pohlussemme dauds mahzitu rabbineru effoht un nu gribbeja aiseet pee teem, jo d'sikkaki ee-eet tanni Deewa wahrdnu mahzibä, ihpaschi tannis grahamatä, ko gudri rabbineri sariafistijuschi. Deewa wahrdus zaur to ifstahstift, un ko fauz par „Talmud“. Tad nu notikkabs, ka fahds leels rabbiners nahza us to pilsehtu, kur Jossuüs ds'hwoja; schis rabbiners bija nahzis no Jerusalemes, dahwanas falassift preeksch saweem nabaga tautas un tizzibas brahleem, kas tur ds'hwoja. Un kad nu schis rabbiners zaur Pohlussemme aigahja atpakkat us Jerusalemi, tad Jossuüs apnehmahs tam lihds eet; mahte gan labpraht to negribbeja winnam atwahleht, tomebr palaida to — un abbee dewahs us zellu. Pehz daschahm zella mohkahn winni tikka Leischds un Jossuüs eepasinnahs ar dauds gudreem un leebleem rabbinereem. Jossuüs zella beedrs pehz kahda laika no jauna dewahs us zellu, gribbedams tikt zaur Kreewussemme us Jerusalemi, bet Jossuüs, kas winnu ka sawu ohtru tehuu bij eemihlejis, nu winnam gahja lihds us to svehlu Kanaäna semmi, kur wissi Juhdu wezztehwi un prae-weschi bija ds'hwojuschi. Bet us zella bresmigas behdas peedshwojuschi, jo to reis garrus zellus newarreja wis staigaht ar tahdu drohschibu, ka muhsu deenä: Jossuüs ar sawu mihlu waddoni Kreewussemme no slepkaweeem tikka aplaupihts un sakerts. Laupitaji atkal tohs diwi fanemitus wihrus pahrdewa us Turkussemme un par Jossuüs maksaja $3\frac{1}{2}$ dahlderus. Tas, kas winnu nopirkta, bija pats no schihdu tautas, bet bija atkahpis no sawas tizzibas un peenehmis Turkub jeb Muhamedaneru tizzibu un nu wiensch andeleja ar zilwekeem, ko gitteem par leelu naudu pahrdewa. Kahda deenä tur Turkussemme peegahja pee schi wehrgu prezzieneekaa gits baggats schihds, wehrgus no ta pirk. Tas schihds peegahja arri pee Jossuüs un nomannija, ka tas effoht no winna tizzibas un zilts un nopirkta to par 120 dahdereem. Jossuum to reis bija 22 gaddi, un wiensch nu nesinnaja, kas nu buhs ar winnu; bet tas baggatajs schihds winnam fluddinaja, ka warroht eet, kur gribboht un ka effoht brihwneeks.

II. Kä wiensch palizzis par rabbineru.

Kad Jossuüs tur Turkussemme bij atdabbujis sawu brihwneeks, tad negribbeja taisni us mahjahm braukt pee sawas mahtes, bet papreeksch ohtru reisi aiseet us Leischu semmi, turpat wehl mahzitees pee gudreem rabbinereem. Aisgahja us kahdu pilsehtu, kur to reis bija rabbineru skohla, un drihs wissi brihnijahs

par ta jaunekla gudru prahru un atsikhchanu. Warreja nomannih, ka schis jauneklis sawä laika zittus rabbinerus winnehs, ne ween pehz sawas gudribas, bet arri pehz wissas sawas ammata isweschanas. Kä Jossuüs jau sawas behdu deenäs bij eevasinnees ar svehleem raksteem, ta wiensch nu wehl d'sikkaki eegahja tanni „Talmud“ grahamatä. Kad 30 gaddus bija palizzis wegs, tad wissi Juhdu rabbineri, kas bija tanni pilsehtä, winnu peenehma par sawu pilnigu ammata beedru un sauza to tapat par „rabbineru“. Tad nu arri tas laiks bija nahzis us mahjahm steigtees pee sawas mahtes, un warr sapraast, ar kahdahm karstahm preeka affarahm mahte sawu mihlo dehlu farchmuße. Wissi wezzi raddi un draugi newarreja isbrihnitees un ispreezatees par to stalto wihru, ko no wiina behrnu deenahm wairs nebija redsejuschi. Jossuüs ilgi nepalikka sawä dsimtené, bet winna prahrs kahroja pehz ta, tikt pee kahdas weetas. Atkal us zellu dewahs un eegahja Wahzu pilsehtä, ko fauz Halberstadt; sché leelä schihdu drandse dauds strihdini bij iszehluschees starp pascheem schihdeem, un kad nu dabbuja finnu, ka tas flawehts Herschel rabbiners tanni pilsehtä effoht eebrauzis, tad luhds tam, ka paliku tur un strihdneekus apmeerinatu; — un redsi, ihfa laika zaur Jossuüs publinu meers no jauna bija eezelts. Pilsehneeki Jossuum luhds, ka pee teem pawissam paliku par mahzitaju jeb rabbineru un Jossuüs palikka. Bet nu arri tas laiks bija nahzis, kur winnam Kristus ewangelijuma gaischums atspihdeja. Jossuüs pats apleezinaja pehzak, kad jau bija kristihts, ka wiensch sawas rabbinera deenäs ne-effoht tizzis pee nekahda firds meera, it ihpaschi winnam jo deenas wairak reebja wissi preekschrafsti un bauschli, kas katram schihdam pehz tahs Talmud grahamatas japeepild lihds schai holtai deenai: ka wiensch nedrihlt no weenas blohdas ehst ar kristigu zilweku un ka winnam stundigi wehl zitti likkumi par Deewa lubgschanahm, rohku masga-schanahm un ta prohjam ja-isdarra. Bet laiks nu nahza, kur eepasinnahs ar to jaunu preezas finnu, ka zilwels newarr taisns kluht Deewa preekschä zaur saweem darbeem, bet ween zaur tizzibu eeksch Jesu Kristu.

III. Kä Jossuüs pee Kristus atsikhchanas nahzis.

Jau tannis deenä, kad Jossuüs mahzijahs rabbinera ammata, wiensch sawas rohlds bij dabbujis tohs svehlehs rakstus par muhsu Pestitaju, — „Jau u derribu“. Lihds schim Jossuüs mos ko bij zeenijis kristigus zilwekus un winnu tizzibu, bet nu, kur ar sawahm pascha azzihm lassidams opratta, ka Jesus effoht tas no wisseem prae-wescheem sohlihts Pestitojs,

nu — jau zittas dohmas winnam nahza. Gan winch wehl netizzeja, ka schis Jesus, kas frusta fisis, teesham tas Pestitajs; bet to mehr Jesus wahrdi, kad tohs lassija, winnam lohti patikka un kehrabs pee firds. Josuüs skaidri mannijs, ka arri svechä tizzibä warroht mahzitees labbas mahzibas.

Par to pilsehtu, kur Josuüs dsjwoja, to reis wal-dija kahds Wahzu leelskungs, wahrdä Ginter. Tas pats bija dsirdejis par to jauno rabbineru un winnam likka nahkt pee fewis, ar to eepashtees un farunnatees. Leelskungs laipnigi un mihligi ar Josuüs farunnajahs un kad abbi schikhrahs, tad leelskungs us Josuüs faz-zijis, waj negribboht kahdu reis arri apzeemoht winna superdenti Reinhardu, tas effoht leels mahzitajs un Deewa wahrdu draugs. Josuüs pehz kahda laika arri amsgahja pee superdentes. Schis winnu gauschi mihligi fanehma un Josuüs brihnijahs, ka schis kristigs mahzitajs pasinna Juhdu svechtus rakstus. Us galdu pee Reinharda stahweja frusta bilde, no kohka smalki is-greesta; kad Josuüs to eeraudsija, tod ta bilde winnam stipri reebja, bet Reinhardi to mannijs un isskahstija winnam, ka Pestitajam bija jamiirst muhsu grehku deht un ka tam par peeminnu ta bilde effoht istaisita. Kad Josuüs us mahjahm nahza, tad winch nehma rohkas svechtus rakstus, ibpaschi to gabbalu, no ka arri Reinhardi bija runnajis: Esajasa rakstus, kas Pestitaju lihdsina ar jehru, kas teek weits pee kauschanas weetas un kas ne- atdarr sawu mutti preeskha ta zirpeja. Josuüs weenreis 53. nodallu Esajasa rakstos islassija, un lassija schohs wahrdu otru reisi, un trechu reisi; un jo wairak' tohs apdohmaja, jo wairak' tee winnam kehrabs pee firds. Bet wehl nepasinna Deewa jehru un winnam notikkahs, ka tam kambar-junkerim, kas Jerusaleme bijis un us mahjahm brau-zoht sawös rattös arri Esajasa rakstus par to Deewa jehru lassijis, bet tohs nenopratta, lihds kamehr Wilip-pus winnam peestahjahs un to lihdsibu isskahstija. Täpat arri Josuüs pats no fewis nenhza pee atsibchanas, bet amsgahja atkal pee sawa jauna drauga Reinharda. Tas winnam gaischi isskahstija wissu, bet Josuüs wehl newarreja tizzeht eeksch Jesu no Nazaretes. Kad atkal gahja us mahjahm, no jauna svehtus rakstus lassicht, un sawa istabina kritta zellös — un redsi — ta wezza tumfsiba sudda, tas gaischums fabza aust un ne-ilgi pehz ta laika patte taisnibas faule, Jesus Kristus winnam atspihdeja. Kad wassaras svehtkus svehtija, tad Josuüs isteiza sawu firdi superdentam, fazzidams, ka nu tizzoht eeksch Jesu Kristu un ka ne-kahds spehks winnu ne-atrauschoht no tahdas tizzibas un ka gribboht apleezinahf sawu tizzibä arri paschä Juhdu basnizä sawas draudses preeskha. Wassaras svehtku deena nahza, leela Juhdu draudse bija sapul-

zinajusfees sawä basnizä, tad Josuüs ar skaidreem wahrdeem isteiza, ka gribboht atstaht sawu tehwu-tehwu tizzibä un luhdsä saweem tautas brahleem, loi nahktu pakal winna pehdäs. Juhdu draudses wezzaki un wissa draudse palikka ka apostulboti un luhdsä no wissas firds, lai to nedarroht; bet Josuüs atbildeja, ka palikschöht pee saweem wahrdeem un isgahja ahra no sawas basnizas. — Ohtrå seemas-svehtku deena winna kristija un Josuüs Hertschel dabbuja tohs wahrdu „Friedrich Albrecht“ un uswahrdu „Augusti“.

IV. Nà winch tizzis par Ewangelijuma mahzitaju.

Friedrich Augusti — tä sauksim arri mehs to jaun-kristitu rabbineru, kas nu bija nahzis pee Kristus atsibchanas — kahroja ween pehz ta, palikr par mahzitaju, ka warretu peewest arri zittus pee ta, pee ka pats bija nahzis. Leelskungs Ginter un zitti baggati fungi nahza winnam par palihgu, un Augusti amsgahja us kahdu augusti skohlu, ismahzitees par mahzitaju. Deewes winnam palihdseja un ihjä laikä jau bija mahzijts tik tahli, ka warreja kahpt pirmu reissi us kanzeli. Kad nu stahweja kanzelē un leelu draudsi eeraudsija sawä preeskha, tad palikr tik bauligs, ka newarreja atdarriht sawu mutti us laudihm runnah, bet luhdsä Deewi ar stipri balsi: „Swehtais Tehws, svehto muhs eeksch Lawas pateebsas, jo Lawas wahrds irr ta pateebsa!“ — — un Deewi winnam palihdseja, spreddiki noteift. Sawä 43 gaddä jau bija eegahjis, tad winnu eeswehtija par Ewangeliskas Luttera draudses mahzitaju un winch dabbuja weetu kahdä masä semneeku draudse. Tä nu winnam leelaka firds-svehtechanahs bija peepildusfees un jebshu Augusti pehz saweem gaddeem nebij wairs sihri jauns, tomehr ka jauneklis sawu jaunu ammatu iskohya. Pehz kahda laika eedewahs laulibas kahrtä ar Wahzu muischä funga meitu un winna feewa tam bija ihstenajs palihgs pee wissas dsjwochanas un buhchanas. Pats bija sehdejis aif grahamatahm ween gandrihs zauru wissu sawu muhschu un nenopratta neneekä no semmes kohpschanas. Kad nu winna feewa, kas bija usauge us semmehm, aykohpa wissu mahjas buhchanu, kamehr pats gannija sawas awis Deewa wahrdu sahlainas gannibas. Arri sawus wezzus tautas brahkus winch, kur tik ween warreja, mekleja peewest pee Kristus ewangelijuma. Gan daudi schihdu to stipri nehma par launu un winnu aprunnaja, bet Augusti nebehdajahs par to, tik drohshci ween staigaja sawu zellu. Deewi winnam laulibas kahrtu svehtija ar beh-neem un weens no winna dehleem pehzlaikä palikka

sawam tehwam par palihgu un pehz tehwa mirfhanas par universtetes professoru, kas zittus jauneklus irr ismazijis par mahzitajem. Deews winnam arri bija nowehlejis, sawus 50 gaddu ammata fwehklus no-fwehtih un wezzajs mahzitajis pats sawa gohda deenā spreddiki tezis. 91 gaddu Augusti dñshwoja wirs semmes, winna draudse to stipri bija eemihlejuse un wehl schodeen, kur wairak ne kā 100 gaddi irr pagah-juschi pehz winna mirfhanas, winna wahrdes wehl dñshws pee tahs draudses.

Mihlee lassitaji! Schis stahsts, kas jums s̄he s̄arakstihs, gan irr isuemts no tehwu laikem; bet kas tur notizzis pee Jozujs Herschela, ta Juhdu rabinera, tas wehl paldeewēs Deewam daschureis noteel libds s̄chai baltai deenai. Newarru jums s̄he iſtahstiht, kā missiones darbs starp Israēla behrneem us preekschu gahjis, bet gribbu ween to peeminneht, ka muhsu deenās pee Israēla behrneem ween strahda libds 200 missioneerem, un kā starp s̄cheem 200 missioneerem gandrihs 100 irr iszehluschees no pascheem schihdeem. Schee 100 nu kahro ween pehz ta, arri sawas tautas brahlus peewest pee Kristus gaijchibas. Lai tas mums buhtu par s̄ihmi, ka Kristus ewangelijums irr teefham weens Deewa spēhks. Mihlajis lassitaji,zik reises tu effi satizzees ar schihdeem no ween pilfehtā pee andees, bet arri pat sawas pascha mahjās, kād kahds schihdinsch tewim peenessa sawas prezzes. Tu warrbuht to effi issmehjis un nerrojis pehz winna tizibas likkumeem, ka ne-ehd zuhku gallu un zittus ehdeenus. Waj nebuhtu labbaki, tahdam schihdam teikt kahdus wahrdus par Kristu, to apfohlitu Pestitaju? Warrbuht, ka tawi wahrdi krittihs zellmallā jeb akminōs jeb ehrlschkōs, bet warr arri buht, ka tee krittihs mihssta semme un auglis nessihs. Deewa wahrdi wissur teek isferti us zerrību, nu tad nemmi arri tu tahdu fwehtu fehku un iskaifi to; sawa laikā winna jau auglis nessihs.

B. Miller, Saukas mahzitajis.

No Kursemmes basnizu-rusleem isuemts.

Par wiſſu Kursemmi tanni 1866. gaddā irr dñmmuschi: 16,017 behrni; 8188 dehli, 7829 meitas; ahrlaulibas behrni bija 617; nedishwi dñmmuschi: 458. Laulati irr 4014 pahri; mirruschis 11,346 dwehseles; bij wihrischki: 5702, seewischki: 5644.

No s̄cheem dñmmuscheem, laulateem un mirruscheem us Kandawas prahwesta aprinki nahk: 1637 dñm.

behrni; 804 dehli, 833 meitas; 40 ahrlaulibas behrni; 51 nedishwi dñmmuschi. Laulati irr 404 pahri; mirruschi 1273; wihrischki: 640, seewischki: 633.

Us Doboles prahwesta aprinki nahk: 2735 dñmmuschi; 1431 dehli, 1304 meitas; 81 ahrlaulibas behrni; 82 nedishwi dñmmuschi. Laulati 638 pahri; mirruschi 1946; wihrischki: 1006, seewischki: 940.

Us Baukas prahwesta aprinki nahk: dñmmuschi 2152; dehli: 1121, meitas: 1031; ahrlaulibas behrni: 87; nedishwi dñmmuschi: 62. Laulati 652 pahri; mirruschi: 1473; wihrischki: 752, seewischki: 721.

Us Piltenes prahw. aprinki nahk: 2094 dñmmuschi; 1077 dehli, 1017 meitas; 93 ahrlaulibas behrni; 60 nedishwi dñmmuschi; 477 pahri laulati; mirruschi: 1551; wihrischki: 803, seewischki: 748.

Us Sehlpils prahw. aprinki nahk: 1965 dñmmuschi; 997 dehli, 968 meitas; ahrlaulibas behrni: 63; nedishwi dñmmuschi: 53; pahri laulati: 526; mirruschi: 1317; wihrischki: 631, seewischki: 686.

Us Kuldigas prahwesta aprinki nahk: dñmmuschi 1736; 863 dehli, 873 meitas; ahrlaulibas behrni: 91; nedishwi dñmmuschi: 34; pahri laulati: 392; mirruschi: 1198; wihrischki: 576, seewischki: 622.

Us Grohbines prahw. aprinki nahk: 2832 dñmmuschi; 1447 dehli, 1385 meitas; ahrlaulibas behrni: 121; nedishwi dñmmuschi: 92; pahri laulati: 641; mirruschi: 2061; wihrischki: 1074, seewischki: 978.

Us paschas Jelgawa s̄aprinki nahk: 854 dñmmuschi; 442 wihrischki, 409 seewischki; 26 ahrlaulibas behrni; nedishwi dñm.: 43; pahri laulati: 153; mirruschi: 845; wihrischki: 402, seewischki: 443.

Noslihkuschi pa wiſſu Kursemmi irr: 101 zilw.; twaikā noslahpuschi: 8; nosittuschees: 10; paschi seewihm gallu padarrijuschi: 18; no kohleem apſisti: 13; nosalluschi: 2; no sibbina nospertis: 1; no zilwleem nokauti: 14; no trakta funna sareets: 1; no sirgeem nospertis: 6; no ratteem nokrihtoht nosittuschees: 5; no akmineem ſappeeti: 8; ugguni ſadeg-guschi: 7; no ſudmallas-ſpahrneem nosifti: 5; eelsch fabrikeem ſadraggati: 4; vee rafshanas no ſmiltihm apbehrti: 6; netihschi noduhruſchees ar dafschahm: 2. Pawiffam tad isnahk 211 dwehseles, kas zaur daschahm nelaimehm nonahwetas ahtrā ughwē.

R—r.

Basnizas un ſkoblas finnu rakstajis: Gotthard Bierhuss.

No zensures atvēblehtis. Jelgawa, 24. Meržā 1867ā gaddā. Nr. 46.

Druktabs vee J. B. Steffenhagen un debla.